

Adviesraad Wmo en Jeugd Vlissingen

College van Burgemeester en Wethouders
Gemeente Vlissingen
Postbus 3000
4380 GV Vlissingen

Ons kenmerk : 25-A5

Onderwerp : gevraagd advies concept Zeeuws Actieplan Dakloosheid 2026-2030

Vlissingen, 31 juli 2025

Geacht college,

Wij hebben het concept Zeeuws Actieplan Dakloosheid 2026 – 2030 in goede orde ontvangen en bieden u hierbij graag ons advies aan. We verzoeken u dit als Vlissingse input in te brengen in het overleg met de andere gemeenten. Een kopie van dit advies sturen wij ook aan de andere Zeeuwse adviesraden.

Als Adviesraad Wmo en Jeugd Vlissingen hechten wij veel waarde aan een effectief beleid tegen dakloosheid. Vlissingen heeft daarin ook een bijzondere verantwoordelijkheid omdat ze centrumgemeente is voor deze taken. Het feit dat de 13 Zeeuwse gemeenten nu samen uitspreken dakloosheid in 2030 tot nul te willen reduceren is een belangrijke mijlpaal. Met u vinden we dat dakloosheid moet worden voorkomen. Lukt dat niet, dan moet er passende ondersteuning en zorg zijn, die snel gevolgd wordt door een duurzame woonoplossing.

Van een actieplan verwachten wij een heldere probleemschets (hoeveel daklozen zijn er in Zeeland, wat is hun achtergrond, waar lopen zij tegenaan en wat is er voor deze mensen nodig), gevolgd door concrete stappen die de ambitie ondersteunen en die daadwerkelijk tot resultaat leiden. Kortom: waar staan we nu en waar willen we over vijf jaar zijn, ondersteund door het nemen van concrete besluiten, welk budget er beschikbaar is en hoe wordt de uitvoering en verantwoording geregeld. Hieronder gaan we verder in op deze punten.

Concrete beschrijving van het probleem

Hoewel dakloosheid geen nieuw vraagstuk is in Vlissingen of de rest van Zeeland, blijkt het lastig om een precies beeld te krijgen van de omvang. Het actieplan bevat echter geen enkele cijfermatige onderbouwing over het aantal daklozen, hun leeftijd, achtergrond of andere relevante kenmerken terwijl er in de [PZC van 9 maart jl.](#) al concrete cijfers werden genoemd. Zonder concrete informatie is het onmogelijk om ontwikkelingen te volgen of voortgang te meten.

Uit het stuk blijkt ook niet dat er met daklozen is gesproken over de oorzaak en vooral de benodigde oplossing voor dakloosheid. Hun ervaringen en perspectieven op oorzaken en oplossingen blijven buiten beeld. Tegelijkertijd worden in hoofdstuk 2 wel diverse ambities gepresenteerd, zonder dat duidelijk wordt hoe deze bijdragen aan het uiteindelijke hoofddoel: het terugdringen van dakloosheid.

Wij adviseren u om structureel het gesprek aan te gaan met (ex-)daklozen over deze zaken, bijvoorbeeld via een participatie- of klankbordgroep, zodat beleid niet óver maar mét deze groep wordt vormgegeven. Tot slot merken we op dat het plan suggereert dat dakloosheid zich vooral voordoet in de vier grootste gemeenten van Zeeland. Toch is de uitvoering belegd bij alle 13 Zeeuwse gemeenten. Dit roept vragen op over de onderlinge rolverdeling en wij ontvangen hierop graag een nadere toelichting.

Acties

In hoofdstuk 3 wordt een breed scala aan regionale acties gepresenteerd. Veel van deze acties blijven echter vrij abstract of procesmatig van aard. Het gaat vaak om het opstellen van vervolgnota's, het uitvoeren van onderzoek of het verkennen van mogelijkheden, zonder dat duidelijk wordt wat er concreet en aanvullend extra zal worden gedaan ten opzichte van de huidige situatie.

Omdat het om een lokale verantwoordelijkheid gaat, ontstaat bovendien makkelijk de indruk dat iedere gemeente hierin haar eigen koers bepaalt. Dit brengt het risico met zich mee dat de gezamenlijke voortgang stagneert. Een gezamenlijke keuze voor een succesvol gebleken aanpak, 'Housing First', zou bijvoorbeeld geloofwaardiger, eenduidiger en krachtiger kunnen maken dat er flinke stappen worden gemaakt. Nu blijft deze ambitie te impliciet en vrijblijvend. Kortom: we constateren dat veel van de genoemde acties vooral passen binnen de leefwereld van beleidsmakers, vol jargon en intenties maar weinig zeggen over concrete effecten in de praktijk waarbij resultaatverplichtingen grotendeels uitblijven.

Voor een specifieke groep daklozen is het concept *Skaeve Huze* al geruime tijd beschikbaar. In het actieplan wordt daar echter weinig over benoemd. Wij adviseren u om in het actieplan de stand van zaken rond de uitrol en planning van dit traject op te nemen.

Eén actie spring er uit die mogelijk zelfs de dakloosheid versterkt: het verminderen van de instroom van opvanglocaties in paragraaf 3.2. Deze actie is wat ons betreft niet alleen onduidelijk in haar uitwerking, maar lijkt ook haaks te staan op ambitie punt 3 van hoofdstuk 2, waarin juist wordt gepleit voor het omvormen van de maatschappelijke opvang tot een opstap naar zelfstandige huisvesting. Door de instroom te beperken zonder duidelijk alternatief of onderbouwing, dreigt de deur naar ondersteuning eerder dicht te vallen dan open te gaan. Daarmee komt de kernambitie, het terugdringen van dakloosheid en het realiseren van duurzame woonoplossingen juist onder druk te staan in plaats van dichterbij te komen.

Inzet ervaringskennis

Als adviesraad onderschrijven we het belang om ervaringskennis te betrekken bij de uitvoering beleid. De beleidstaal in het actieplan staat echter te ver af van de ervaringswereld van degenen die dakloos zijn, het zijn geweest of dreigen te worden. We

vrezen dat het instellen van een Zeeuws Platform Belangenbehartiging Dakloosheid alleen kan functioneren als ook (voormalig) daklozen daadwerkelijk deelnemen en daarbij stevig ondersteund worden. Alleen dán kan hun ervaringskennis goed vertaald worden naar de beleidspraktijk. Daarover lezen wij helaas niets terug. Wij herhalen dan ook ons eerdere advies: ga het gesprek aan met deze doelgroep en betrek hen structureel bij het beleid, bijvoorbeeld via een participatie- of klankbordgroep. Maak het beleid niet óver, maar mét de mensen om wie het gaat.

Budget

Er ontbreekt in het actieplan zicht op de beschikbare budgetten. Deze budgetten zijn er wel, maar zijn verspreid over verschillende beleidssectoren. Dat maakt het echter des te belangrijker ze te benoemen. Budgetten zijn immers een belangrijk instrument voor de gemeenten om te sturen.

In het landelijke actieplan 2023-2030 worden diverse beschikbare budgetten beschreven voor de aanpak van de dakloosheid. In de [PZC van 9 maart jl](#) werd bovendien ook al een budget genoemd van €100.000 bureaucratieloos geld. Wij adviseren daarom het plan te voorzien van een budgettair kader.

Uitvoering en verantwoording

We vinden dat de structuur waarmee de uitvoering moet worden geborgd onvoldoende is uitgewerkt. Het is naar onze mening van belang om te beschrijven wie over dit gezamenlijke plan besluiten, wie er bestuurlijk en ambtelijk verantwoordelijk zijn voor de uitwerking en uitvoering, en wie en op welke manier - óók cliëntvertegenwoordigers - hierbij worden betrokken. Met andere woorden, maak concreet wat er moet gebeuren, wie daarbij betrokken is, binnen welk tijdspan en met welke deadlines, en hoe de voortgang wordt teruggekoppeld. Zonder deze duidelijkheid is het risico op vertraging of stilstand in de uitvoering groot, met directe gevolgen voor een doelgroep die juist gebaat is bij een snelle en samenhangende aanpak.

Zeeland pilotgebied?

We vernamen dat besloten is dat Zeeland pilotgebied wordt voor het tegengaan en voorkomen van dakloosheid van ex-GGZ-patiënten. Het lijkt ons belangrijk dat juist dan concreet wordt gemaakt hoe dit wordt aangepakt en hoe zich dit verhoudt tot de [noodkreet van de VNG en burgemeesters](#) over de overlast van verwarde personen in woonwijken, het grote aantal incidenten ([PZC van 19 juli 2025](#)) en de lange wachttijden in de GGZ. Gaat de pilot dit oplossen?

Het lijkt ons belangrijk ook de adviesraden bij deze ontwikkeling te betrekken.

Urgentie

Door de vrij algemene en procesmatige beschrijvingen blijkt er nauwelijks urgentie uit het actieplan. Dat wordt versterkt door de aankondiging van een nieuwe ETHOS Light-telling, waarvan de uitkomsten pas in oktober 2026 wordt gepubliceerd, vlak voor de Wereld

Daklozendag op 10 oktober. Dit is laat, zeker als men zich bedenkt dat er in de [PZC op 9 maart 2025](#) al concrete cijfers werden genoemd die voldoende basis kunnen vormen om aan de slag te gaan.

Het is goed om onderzoek te doen, maar er mist een korte termijn oplossing. Onze dringende oproep is dan ook helder: volg de koers van het onderzoek met de ETHOS Light-telling, maar stel de aanpak van dakloosheid niet langer uit. Ga aan de slag en wacht niet tot er wederom nieuwe gegevens beschikbaar zijn. De cijfers mogen dan nog volgen, de nood is al zichtbaar.

Tot slot

De aanpak van dakloosheid vraagt om lef, snelheid en maatwerk, en niet om uitstel, abstracte processtappen en beleidsmatige vrijblijvendheid. We roepen het college dan ook met klem op om, samen met partners én met mensen met ervaringskennis, concrete keuzes te maken die op korte termijn al verschil kunnen maken voor de inwoners van de gemeente Vlissingen en andere Zeeuwen die tussen wal en schip dreigen te vallen.

Als adviesraad blijven wij vanzelfsprekend bereid om mee te denken met de verdere uitwerking van het Zeeuws Actieplan Dakloosheid. We kijken met belangstelling uit naar de verdere voortgang en hopen dat ons advies bijdraagt aan een koers die niet alleen op papier ambitieus is, maar vooral ook recht doet aan de mensen om wie het gaat: onze medebewoners en mede-Zeeuwen.

Met vriendelijke groet,
Adviesraad Wmo & Jeugd Vlissingen,

De voorzitter :

I. Kleingeld

De secretaris:

E. Oebeles